

ISCENESÆT OG 'LYD-SÆT' EN OFRING I JERNALDEREN

Stedet

Måske kan I finde en sø en mose eller et lille vandhul i nærheden, som kan danne rammen for denne opgave?

Historien

I skal forestille jer, at I er beboerne i en jernalderlandsby. I er samlet for at ofre et menneske til guderne. Mennesket er allerede dødt, men I skal følge liget ned til bredden af mosen, hvor det skal sænkes i vandet, og I tager afsked med det. Der hænger en tåge hen over vandspejlet og to ravne flyver over jeres hoveder.

Mosen er et helligt sted for jer, en slags portal til gudernes verden. Derfor putter I gaver ned i mosen for at gøre guderne glade, så de sørger for en god høst, og for at mennesker og dyr kan leve godt.

Måske guderne har været vrede, for høsten er slået fejl. Derfor må I give den allerstørste gave — I må ofre et menneske i mosen!

Den afdøde er også et forbindelsesled til jeres forfædre, så de kan beskytte jer i fremtiden.

Indlevelsescord

- Gru
- Magtesløshed
- Trist
- Højtidelighed
- Håb
- Fællesskab

Opgave

Vi starter med at indøve nogle elementer, 'byggeklodser', som i sidenhen kan bruges i ritualet:

Stå i en rundkreds, med hvert jeres instrument (se forslag til instrumentbyggeri på hjemmesiden): Blæseinstrumenter og percussion-instrumenter (skrabere, rasler, små krusker med symbolske materialer som knogler eller korn, og evt. trommer).

Øvelse 1:

Nu skal I indøve nogle elementer, 'byggeklodser', som sidenhen kan bruges i ritualet:

- a. Alle blæserne øver sig på at holde en lang jævn tone. Og at skifte mellem korte toner og lange toner.

Øvelse 2:

- a. Alle blæserne øver sig på at starte helt stille, spille kraftigere og kraftigere, og slutte helt stille igen (crescendo-decrescendo).

Øvelse 3:

- a. Percussion-instrumenterne skal øve at holde en fast rytme som gradvist bliver kraftigere og kraftigere (som blæserne).

Opførelse

Bliv enige i gruppen om, hvor I bevæger jer fra, og hvorhen — hvilket sted der skal være 'vandkanten ved mosen'.

1. Stå sammen i en kreds på startstedet. Offeret (gaver eller symbolet på et menneske — f.eks. en gren eller en krukke) ligger på et skind/tæppe. Blæserne starter med en lang tone, som startsignal.
2. Herefter starter percussion-instrumenterne med deres faste rytme. Når rytmen har kørt lidt tid, begynder gruppen at bevæge sig fremad. Kredsen omformes til en procession, som skal bringe deltagerne hen til 'vandkanten ved mosen': Først de som bærer offeret, så percussion, bagerst blæserne, alle i et langsomt tempo.
3. Når alle er nået frem til 'vandkanten ved mosen', lægges offeret på et skind/tæppe ved 'vandkanten'. Processionen fordeler sig på begge sider: Blæserne skal også være fordelt i to grupper, én på hver side. Nu handler det dels om at skabe en symbolsk samling, dels om ofringen.
4. Blæserne laver call-response: Én gruppe starter, den anden svarer. Skift mellem korte og lange toner (som øvelse 1). Byg gradvist op fra ét trut til mange trut, og fra superstille til kraftigt, til stille igen (øvelse 2).
5. Når der er helt stille, lægges offeret i vandet. Brug de små lerkrukker med de symbolske materialer i, som rasler. De kan lave en sitrende raslelyd, som følger offeret på vej.

LYDEN AF OLDTIDEN JERNALDER-OFRING VED MOSEN

6. Slut af med at alle vender sig mod vandet, går frem til kanten, lægger en blomst eller et lille symbolsk offer på vandet og sender et ønske med på vejen. Der afsluttes med tre laaaaange trut, et tegn på håb, eller et nødråb til guderne.

Overvej

I kan selv udvikle ritualet videre.

1. Overvej hvordan forløbet skal lyde fra start til slut...steder/rum, overgange, følelser, målgruppe, udvikling:
 - Hvor står I?
 - Hvor går I hen?
 - Hvordan står I?
 - Hvorfor?
 - Hvordan udvikler lydsiden sig undervejs?
 - Hvad skal den kunne/ signalere?
2. Hvilke materialer/genstande og instrumenter/lydredskaber skal være tilstede ved begravelsen? I kan evt. supplere med andre lydredskaber end blæsere.

